PIERWSZA ŁAWKA · GODZINA WYCHOWAWCZA
I AKCJA · KLASY VII–VIII

Plan zamiast życzenia

Nowy Rok 2027 w klasach VII–VIII: scenariusz godziny wychowawczej (45 minut) – bilans półrocza, różnica między życzeniem a planem, realistyczne cele i plan „jeśli–to”, „lista małych kroków” tworzona na lekcji, kulturowe znaczenie zwyczajów noworocznych, klasowa wymiana wniosków, quiz dla całej klasy oraz karty pracy z kluczem.

2027

plan, nie życzenie

Co jest w materiale

1	**Scenariusz zajęć „Plan zamiast życzenia”** 45 minut: bilans półrocza, życzenie czy plan, plan „jeśli–to”, kulturowe znaczenie zwyczajów, lista małych kroków.	45 min
2	**Akcja „Wnioski klasy” i quiz** Wspólna lista trzech wniosków klasy na drugie półrocze, quiz bez punktów.	1 dzień
3	**Karty pracy** „Bilans półrocza”, „Życzenie czy plan?”, „Zwyczaje i znaczenia” – z kluczem.	3 karty
4	**Materiały do druku** Karta „Mój plan jeśli–to”, karta wniosków klasy, plansza quizu.	3 strony

Nowy Rok – co warto wiedzieć

Zimowa przerwa świąteczna w roku szkolnym 2026/2027 trwa od **23 do 31 grudnia 2026 r.** Ostatni dzień zajęć przed przerwą to wtorek 22 grudnia, a po przerwie uczniowie wracają w poniedziałek 4 stycznia 2027 r. (1 stycznia, piątek, to dzień wolny). Zajęcia o półroczu i planach najlepiej przeprowadzić w dniach 18–22 grudnia 2026 r. albo 4–5 lub 7–8 stycznia 2027 r. (6 stycznia to dzień wolny).

Skąd nazwa „Sylwester”? Od papieża Sylwestra I, który zmarł 31 grudnia 335 r. W polskich słownikach nazwa „sylwester” jako ostatni dzień roku pojawia się w połowie XIX wieku; w słowniku wileńskim z 1861 r. są „sylwestrowskie bale”. Wcześniej mówiono „wigilia Nowego Roku”. Noc sylwestrowa w dzisiejszej postaci to zwyczaj z domów mieszczańskich z XIX wieku.

Zwyczaje na świecie. W Hiszpanii o północy zjada się dwanaście winogron – po jednym na każde uderzenie zegara i każdy miesiąc roku. W Japonii dzwony w świątyniach buddyjskich biją 108 razy. W Szkocji Nowy Rok to Hogmanay, a pierwszy gość po północy ma przynosić szczęście. W Danii przyjaciele rzucają o drzwi stare talerze (stłuczone naczynia mają oznaczać dużo przyjaciół; zwyczaj coraz rzadszy). W Brazylii wiele osób ubiera się na biało. Zwyczajów jest wiele – w klasie je opisujemy, nie odtwarzamy.

Wskazówki dla nauczyciela

Przygotowanie

- Wydrukuj karty pracy (po jednej dla ucznia), kartę „Mój plan jeśli–to” (po jednej na ucznia) i kartę wniosków klasy (jedną na grupę). Planszę quizu pokaż na tablicy albo wydrukuj w A3.
- Zajęcia przeprowadź w dniach 18–22 grudnia 2026 r. (ostatni dzień zajęć to wtorek 22 grudnia) albo 4–5 lub 7–8 stycznia 2027 r. (6 stycznia to dzień wolny).
- Plan „jeśli–to” to zdanie: „Jeśli zdarzy się X, to zrobię Y” – np. „Jeśli usiądę do lekcji i zadzwoni telefon, to odłożę go do kieszeni plecaka”. Plan powstaje na lekcji i dotyczy zachowań w szkole; nie zadajemy niczego do wykonania poza szkołą.
- Mówimy o półroczu bez oceniania uczniów: nie pytamy o stopnie ani o zachowanie.

Zasady, które chronią uczniów

- **Bez nagród, punktów i rankingów.** Nie wybieramy „najlepszego postanowienia” ani „najlepszego półrocza”. Doceniamy konkretnym słowem, np. „Twój plan jest realistyczny, bo wiesz, kiedy i gdzie go zastosujesz”.
- **Prawo do „pas”.** W każdej rundce można nic nie mówić. Nikt nie musi czytać na głos ani pokazywać swojej pracy.
- **Własne plany zostają własne.** Karty z półroczem i planami uczeń zabiera ze sobą. Nikt ich nie zbiera, nie czyta i nie porównuje. Nie pytamy o oceny, zachowanie ani o to, jak kto spędzi przerwę.
- **Rodziny są różne.** Nie pytamy, jak kto spędzi Sylwestra ani czy w ogóle go obchodzi. Część rodzin pracuje, część świętuje inaczej, a dla niektórych dzieci koniec roku bywa trudnym czasem. Mówimy o „bliskich osobach”.
- **Wersja kulturowa.** Opowiadamy o zwyczajach noworocznych jako o części kultury różnych krajów, bez katechezy i bez wymuszania udziału w jakichkolwiek praktykach. Hałaśliwe zwyczaje (petardy, tłuczenie talerzy) opisujemy, ale nie powtarzamy, a o petardach przypominamy: są niebezpieczne i nie są zabawą dla dzieci.

- **Gdy uczeń powie o krzywdzie** albo trudnej sytuacji, wysłuchaj go po zajęciach i postępuj według szkolnych standardów ochrony małoletnich, we współpracy z pedagogiem lub psychologiem szkolnym.
- **Nie szukamy winnych.** Bilans półrocza dotyczy sytuacji, nie osób; trudności opisujemy bez nazwisk.

Zdjęcia i gazetka

- Fotografujemy ręce, kartki i plakaty albo ujęcia ogólne. Zdjęcia z twarzami szkoła publikuje tylko za zgodą rodziców (art. 81 prawa autorskiego).
- Uczniowie nie robią zdjęć telefonami – od 1 września 2026 r. uczniowie szkół podstawowych nie korzystają z telefonów na terenie szkoły (wyjątki określa ustawa). Zdjęcia robi nauczyciel sprzętem szkoły.

Ocenianie

- Zajęć nie oceniamy stopniami. Karty sprawdzamy wspólnie.

PIERWSZA ŁAWKA

Powiązania z podstawą programową i programem wychowawczo-profilaktycznym

- Cele kształcenia ogólnego (S24) – wprowadzanie uczniów w świat wartości, „w tym ofiarności, współpracy, solidarności, altruizmu”
- Kierunki polityki oświatowej 2026/2027 – nr 2 – „kształtowanie postaw patriotycznych, obywatelskich i prospołecznych”
- Reforma26 (N26, Dz.U. 2026 poz. 378, zał. 2, cz. IV) – w klasach VII–VIII ta podstawa jeszcze nie obowiązuje, ale zajęcia są zgodne z zagadnieniami: „tworzenie dobrych relacji w różnych społecznościach” (pkt 1), „kształtowanie kompetencji społecznych i rozwijanie uważności na potrzeby różnych osób i grup” (pkt 6)

Zajęcia z wychowawcą nie mają własnej podstawy programowej. Kody: N26 – podstawa z 2026 r. (Dz.U. 2026 poz. 378), w roku szkolnym 2026/2027 w klasach I i IV; S24 – podstawa z 2017 r. w brzmieniu Dz.U. 2024 poz. 996, w klasach II–III i V–VIII. Wpisz też cel z programu wychowawczo-profilaktycznego swojej szkoły (art. 26 Prawa oświatowego).

Kryteria sukcesu

- Umiem opisać półrocze w trzech obszarach, nie porównując się z innymi.
- Rozróżniam życzenie i plan.
- Potrafię wyjaśnić, po co ludziom zwyczaje noworoczne.
- Mam plan „jeśli–to” i trzy małe kroki.

Zwyczaje i znaczenia – do omówienia

Zwyczaje noworoczne mają wspólny rdzeń: **symbolicznie zamykają stary rok i wyrażają nadzieję na nowy**. Hiszpańskie dwanaście winogron wiąże dwanaście miesięcy z dwunastoma uderzeniami zegara. Japońskie 108 uderzeń dzwonów ma według tradycji symbolizować pozbywanie się ciężarów starego roku (wyjaśnienia liczby 108 różnią się w źródłach). Szkocki zwyczaj *first-footing* mówi, że pierwszy gość po północy przynosi szczęście. Słowo „sylwester” pochodzi od imienia papieża Sylwestra I, zmarłego 31 grudnia 335 r., a sama noc sylwestrowa w Polsce to zwyczaj z domów mieszczańskich z XIX wieku.

Pytania: Dlaczego ludzie potrzebują symbolicznych początków? *(dają poczucie nowej szansy, wspólnotę, rytm)* Czy do zmiany potrzebna jest data w kalendarzu? *(nie – zmianę można zacząć każdego dnia, ale data pomaga zebrać się w sobie)*

Życzenie i plan – do omówienia

Życzenie: „W nowym roku będę się więcej uczyć”. **Plan:** „Jeśli zadzwoni dzwonek na lekcję, to wyjmę zeszyt i podręcznik, zanim usiądę”. Dobry plan ma: **sytuację** (kiedy / gdzie), **działanie** (co konkretnie) i **miarę** (skąd wiem, że się udało).

Pytanie do klasy: **Dlaczego plan „jeśli–to” jest łatwiejszy do wykonania niż życzenie?** *(zawiera moment startu, więc nie trzeba się wtedy zastanawiać, czy zacząć)*

Podgląd • Pierwsza Ławka

Życzenie czy plan?

Imię ..... Klasa ..... Data .....

Pamiętaj: Plan ma sytuację, działanie i miarę. Życzenie ma tylko nadzieję.

1 **Wpisz numery zdań do właściwej kolumny.**

1. Chcę być lepszy z matematyki. 2. Jeśli skończę lekcję, to otworzę zeszyt do matematyki i zrobię dwa zadania. 3. W tym roku nie będę się spóźniać. 4. Jeśli zadzwoni dzwonek, to od razu idę do sali.

1 2 3 4

Życzenie	Plan „jeśli–to”

2 **Który plan jest najbardziej realistyczny?**

A. Nigdy więcej nie popełnię błędu.

B. Będę najlepszy w klasie z każdego przedmiotu.

C. Od jutra będę zawsze skupiony.

D. Jeśli usiądę w ławce, to wyjmę zeszyt i podręcznik przed rozpoczęciem lekcji.

CO JESZCZE JEST W ŚRODKU

Nowy Rok 2027 – podsumowanie półrocza i plany – scenariusz „Plan zamiast życzenia”, quiz i karty pracy, klasy 7–8

Podgląd pokazał 5 z 14 stron. Pełna wersja: 14 stron A4, PDF do druku i DOCX do edycji.

- Zajęcia na koniec półrocza i początek 2027 r.
- (klasy 7–8): podsumowanie półrocza i „lista małych kroków” zamiast postanowień, scenariusz 45 minut, quiz i karty.
- Nowy Rok 2027 w klasach VII–VIII: scenariusz godziny wychowawczej (45 minut) – bilans półrocza, różnica między życzeniem a planem, realistyczne cele i plan „jeśli–to”, „lista małyc
- W pliku (PDF do druku, 14 stron, i DOCX do edycji): scenariusz minuta po minucie, quiz, karty pracy z kluczem i materiały do druku.
- Bez zadań domowych.

Kup pełną wersję – plik od razu na e-mail
pierwszalawka.pl/material/nowy-rok-2027-podsumowanie-i-plany-scenariusz-i-karty-pracy-klasy-7-8